

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família / 50
Titulació	Grau d'Educació Social - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
María del Carmen Orte Socías carmen.orte@uib.es				Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria		
Maria Valero de Vicente maria.valero@uib.es	15:00	16:00	Dimarts	10/09/2018	30/06/2019	Despacho 203B

Contextualització

En aquesta assignatura s'entén la família com a model de socialització primària i des d'aquesta perspectiva el que es pretén és conèixer quins són els models, concepte i teories més acceptats per a l'exercici d'una parentalitat positiva que fomenti una socialització adequada. En aquest marc es pretén identificar quins són els components que defineixen la parentalitat positiva, analitzar els indicadors de la parentalitat i conèixer les intervencions més eficaces a la llum dels programes basats en l'evidència científica de base psico-social i educativa des d'una perspectiva preventiva.

Requisits

Recomanables

És molt important que l'alumnat manegi de forma adequada la cerca de documentació en les bases de dades documentals de l'àmbit psicosocial i educatiu.

Així mateix, és molt important que l'alumnat manegi la normativa d'elaboració de textos científics la qual ha d'utilitzar sempre en l'elaboració de treballs i activitats en aquesta assignatura (normativa APA darrera versió). També és important que l'alumnat es manegi de forma adequada en les llengües que utilitzarà per a la cerca i maneig de textos científics. Com a mínim, català, castellà i anglès.

Competències

Guia docent

Específiques

- * CE1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa. .
- * CE3. Conèixer els supòsits pedagògics i biopsicosociales que estan a la base dels processos d'intervenció socioeducativa, així com les característiques fonamentals dels entorns d'intervenció. .
- * CE8. Diseñar, organizar, gestionar y evaluar programas, proyectos y servicios socioeducativos en los ámbitos de la educación familiar y el desarrollo comunitario. .

Genèriques

- * CT2. Capacitat d'organització i planificació. .
- * CT6. Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions. .
- * CT11. Autonomia en l'aprenentatge. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. La família actual: funcions de la família. Aproximació històrica i canvi del concepte de família.

Tema 2. Influència de la família en el desenvolupament de conductes problema: Teories i sistemes. Els diferents estadis i cicle vital de la família.

Tema 3. La parentalitat positiva i els processos d'avaluació i exploració de la família. L'entrevista familiar.

Tema 4. Intervenció basada en la família. Factors de risc i protecció. Enfocament de la prevenció des del treball socioeducatiu amb la família.

Tema 5. Intervenció en famílies multiproblemàtiques i en crisis. Anàlisi de cas i qualitat de les intervencions i pràctiques socioeducatives.

Metodologia docent

En aquesta assignatura treballarem des d'una perspectiva teòrica i pràctica. Es recomana a l'alumnat que consulti la pàgina web de l'assignatura amb assiduitat, ja que l'assignatura forma part del projecte Campus Extens on line, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. En aquest sentit totes les activitats previstes són no presencials, excepte l'examen final. A continuació expliquem les activitats previstes per a desenvolupar.

Activitats de treball presencial (0,16 crèdits, 4 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Examen escrit	Grup gran (G)	Prova d'avaluació tipus test, la finalitat és validar l'avaluació continuada i avaluar les adquisicions de l'alumne en funció dels objectius de l'assignatura. L'alumnat haurà d'obtenir una nota superior a 5 per a poder fer mitja.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (5,84 crèdits, 146 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi	La finalitat és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements de l'assignatura. L'alumne disposarà del material didàctic de cada una dels temes de l'assignatura i haurà d'aprofundir a nivell individual en l'estudi, anàlisi i reflexió dels continguts.	46
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball assignatura	L'alumne haurà de dissenyar un projecte d'intervenció socioeducativa amb la família i lliurar el corresponent informe. A més, serà imprescindible la participació activa en els fòrums de debat online per plantejar el disseny, estructura i contingut del mateix. També es pretén que l'alumnat sigui capaç de utilitzar bases de dades, llegir i analitzar críticament documents científics per elaborar un informe sobre el tema d'estudi.	100

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació d'aquesta assignatura té dues parts i totes dues són de caràcter obligatori. Per aprovar l'assignatura l'alumnat ha d'haver aprovat, amb una nota mínima de 5, cada una de les parts, examen escrit, i treball final.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Examen escrit

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova d'avaluació tipus test, la finalitat és validar l'avaluació continuada i avaluar les adquisicions de l'alumne en funció dels objectius de l'assignatura. L'alumnat haurà d'obtenir una nota superior a 5 per a poder fer mitja.
Criteris d'avaluació	Proves objectives de tots els temes de l'assignatura en dos moments d'avaluació continuada i dues d'avaluació final segons normativa universitària

Percentatge de la qualificació final: 50%

Treball assignatura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumne haurà de dissenyar un projecte d'intervenció socioeducativa amb la família i lliurar el corresponent informe. A més, serà imprescindible la participació activa en els fòrums de debat online per plantejar el disseny, estructura i contingut del mateix. També es pretén que l'alumnat sigui capaç de utilitzar bases de dades, llegir i analitzar críticament documents científics per elaborar un informe sobre el tema d'estudi.
Criteris d'avaluació	El treball individual o en grup de l'alumnat serà avaluat al final de l'assignatura. No obstant això, l'alumnat compta amb l'horari de tutories per poder fer seguiment en cas que així ho consideri. A més, serà imprescindible la participació activa en els fòrums de debat online per plantejar el disseny, estructura i contingut del mateix, podent ser valorada amb fins a un punt sobre la nota final.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A l'inici del curs la professora proporcionarà un dossier de referències bibliogràfiques per a cada tema a l'alumnat. Algunes d'elles estan recollides en aquesta bibliografia. Unes altres es faran arribar a través de la plataforma digital de campus extens de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

Tema 1.

Informes INE, IBESTAT, Instituto de Política Familiar.

Martínez, M.C., et al. (2013). Diversidad familiar y ajuste psicosocial en la sociedad actual. *Psicología.com*.

Parada, J.L. (2010). La educación familiar en la familia del pasado, presente y futuro. *Education Siglo XXI*.

Valdivia, C. (2008). La familia: concepto, cambios y nuevos modelos. *La Reveu de REDIF*.

Tema 2.

Torío, S., et al. (2008). Estilos educativos parentales. Revisión bibliográfica y reformulación teórica. *Teoría y educación*.

Dishion, T.J., et al. (1991). Family, school, and behavioral antecedents to early adolescent involvement with antisocial peers. *Developmental Psychology*.

Skinner, E., et al. (2005). Six dimensions of parenting: A motivational model. *Parenting Science and Practice*.

Smith, J.D., et al. (2014). Coercive family process and early-onset conduct problems from age 2 to school entry. *Development and Psychopathology*.

Tema 3.

Guia docent

- Crittenden, P.M. (1993). An information-processing perspective on the behavior of neglectful parents. *Criminal Justice and Behavior*.
- Johnson, B.D., et al. (2014). A Parenting Competency Model. *Parenting: Science and Practice*.
- Martín-Quintana, et al. (2013). La promoción de la parentalidad positiva. *Revista Educação, Ciência e Cultura*. Tema 4.
- Kaslow, N. J., et al. (2012). Family-based interventions for child and adolescent disorders. *Journal of Marital and Family Therapy*.
- Kumpfer, K., et al. (2003). Family-Based Interventions for Substance Use and Misuse Prevention. *Substance Use & Misuse*.
- Orte, C., et al. (2013). El enfoque de la competencia familiar, una experiencia de trabajo socioeducativo con familias. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*. Tema 5.
- Axford, N., et al. (2012). Blueprints for Europe: Promoting Evidence-Based Programmes in Children's Services. *Psychosocial Interventions*.
- Griffin, K.W., et al. (2010). Evidence-based interventions for preventing substance use disorders in adolescents. *Child Adolesc Psychiatric Clin N Am*.
- Valero, M., et al. (2017). Meta-analysis of family-based selective prevention program for drug consumption in adolescence. *Psicothema*.

Bibliografia complementària

- Barudy, J. (2001) Monografía sobre Habilidades y Competencias Parentales.
- Barudy, J., Dantagnan, M. (2005). Los buenos tratos a la infancia. Barcelona: Gedisa. Cap. 5. (77-125).
- Barudy Jorge, Dantagnan Maryorie (1999). Monografía Guía de valoración de competencias parentales. Barcelona:Ed. IFIVF.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95.
- Cerezo, M. A., Keesler, T. Y. Dunn. E.S. y Wahler, R.G. (1991). Standardized Observation Codes III. En M. A Cerezo(Ed.), *Interacciones familiares: un sistema de evaluación observacional* (pp.17-59). Madrid: Mepsa.
- Center for Substance Abuse Prevention (2000). *Prevention works through community partnerships: findings from SAMHSA/CSAP's national evaluation*. Rockville, MD: CSAP.
- Substance Abuse and Mental Health Services Administration (SAMHSA). Center for Substance Abuse Prevention. Rockville, MD. Center for Substance Abuse Prevention (2002b). *Substance Abuse and Mental Health Services Administration*.
- Science-based substance abuse prevention: a guide. DHHS Publication No. SMA 01-3505. Rockville, MD: SAMHSA/CSAP.
- Cooney, S.M., Small, S.A. y O'Connor, C. (2007) *Strategies for recruiting and retaining participants in prevention programs*. What Works, Wisconsin Research to Practice Series, 2. Madison, WI: University of Wisconsin-Madison/Extension.
- Minuchin, S. (1986). *Familias y terapia familiar*. Buenos Aires: Gedisa. Cap. 1.
- Orte, C., Valero, M., Fernández-de-Álava, M., & Pozo, R. (2018). El impacto del género en los programas de prevención familiar para adolescentes: una revisión. *Revista Española de Drogodependencias*, 43(2), 9-28.
- Orte, C.; Ballester, L.; Pascual, B.; Gomila, M.A.; Amer, J., (2018). Las competencias de los formadores en el Programa de Competencia Familiar, un programa de educación familiar basado en la evidencia. *Revista Complutense de Educación*, 28 (2), 33-46.
- Ballester, L., Valero, M., Orte, C., Amer, J. (2018). An analysis of family dynamics: a selective substance abuse prevention programme for adolescents. *European Journal of Social Work*.

Altres recursos

Substance Abuse and Mental Health Services Administration:

Guia docent

<http://www.samhsa.gov/prevention/>
<http://www.samhsa.gov/espanol/>
Family Welfare Association (FWA). <http://www.fwa.org.uk/>.
Head Start. <http://www.headstartinfo.org/index.htm>.
La Maison Verte. <http://www.lamaisonverte.asso.fr/index.htm>.
Preescolar Na Casa-Educar en familia. <http://www.preescolarnacasa.org>.
Programa de Competència Familiar: <http://www.competenciafamiliar.com>
Strengthening Families Program <http://www.strengtheningfamiliesprogram.org/>
Observatorio Infancia <http://www.observatoriodelainfancia.msssi.gob.es/>
Política Social Familias e Infancia <http://www.msps.es/politicaSocial/familiasInfancia/documentacion.htm>
Competenciafamiliar.uib.cat
www.familiasenpositivo.org
www.blueprintsprograms.com

